

Abstrakt (teze):

Východiska: V konzumaci alkoholu se Česká republika dlouhodobě drží na prvních místech ve světě. Alkohol je u nás považován za legální návykovou látku běžně dostupnou. V populaci ČR ve věku 15 – 64 let mnoho osob konzumuje alkohol rizikově, jen malá část se však dostane do léčení. Od roku 2005 klesá počet ústavně léčených mužů pozvolna i žen, přesto že pravidelně narůstá počet uživatelů alkoholu.

Cíle: Cílem výzkumu bylo zmapovat stupeň závislosti pacientů nacházejících se v abstinenčně orientované léčbě v některých vybraných zařízeních, zjistit jejich zvyklosti při konzumaci alkoholu, rozdíly mezi užíváním mužů a žen, zkušenosti a postoje závislých k abstinenci a kontrolovanému pití a jak situaci pacienti vidí po ukončení léčby.

Metody: Byl proveden dotazníkový průzkum mezi pacienty léčícími se v průběhu ledna až března 2014 v PN v Dobřanech, PN Bohnice, PL Červený Dvůr a PL Lnář, celkem 125 pacientů (48 žen a 77 mužů). Dotazníky byly administrovány v souladu se zachováním anonymity odpovědí pacienta a v souladu s etickými principy jednotlivých zařízení. Vyhodnocení dotazníkové studie probíhalo pomocí programu MS Excel, kam byla zanesena data z dotazníků a ve kterém byla data také vyhodnocena.

Výsledky: Bylo zjištěno, že v abstinenčně orientované léčbě byla u pacientů zaznamenána v 27,2 % nízká úroveň závislosti, v 38,4 % střední úroveň závislosti, v 24 % závažná úroveň závislosti a v 10,4 % těžká závislost. Potvrdilo se, že ženy mají jiné vzorce užívání alkoholu než muži. Rovněž se potvrdily zkušenosti pacientů s kontrolovaným pitím před léčbou.

Závěry: Výzkum přinesl zajímavé poznatky o pacientech v abstinenčně orientované léčbě, úrovni jejich závislosti, vzorcích užívání alkoholu, zkušenostech s kontrolovaným pitím. Z výzkumu vyplývá, že i když strategie kontrolovaného pití nejsou součástí hlavního léčebného proudu v ČR, velká část pacientů měla s kontrolovaným pitím zkušenosti získané vlastními pokusy.

Klíčová slova: alkohol, závislost, abstinenčně orientovaná léčba, kontrolované pití, abstinence